

U Hrvatskoj imamo svega 12,9% vijećnica. Toliko ih je izabrano na lokalnim izborima 2005. godine. Nakon lokalnih izbora 2001. bilo ih je 11,5%, a dinamika povećanja za 1,4% po izbornome ciklusu poražavajuća je!

Piše **DANA JURMAN**
Snirma **ZDRAVKA ANDRIĆ**

U četvrtak je održana prva sjednica Povjerenstva za ravnopravnost spolova u gradu Trogiru, na kojem je uz predsjednicu povjerenstva Maricu Brkić, te članove Emila Kursana,

Joška Bilića, Silvane Turković i Bože Jerkovića, sudjelovala i predsjednica županijskog Povjerenstva Ivanka Luetić-Boban. Tema vrlo živahne sjednice bio je prijedlog rada Povjerenstva i priprema za nadolazeće lokalne izbore. Naime, prema novom Zakonu o ravnopravnosti spolova, obavezna zastupljenost žena na stranačkim listama mora biti najmanje 40 posto. U skladu s novim zakonom, Vladin ured za ravnopravnost spolova krenuo je s kampanjom za promicanje veće zastupljenosti žena na predstojećim lokalnim izborima u svibnju ove godine. Kampanja je usmjerena na senzibiliziranje i edukaciju kako javnosti, tako i vodstava stranaka. Na ovim izborima imamo blizu 600 jedinica lokalne samouprave, i u svakoj jedinici će biti veliki broj građana koji su uključeni u izborni proces. Želi se podsjetiti sve one koji

SJEDNICA POVJERENSTVA U Trogiru po prvi puta održan sastanak Po

Žene su prema

sad sastavljaju liste, da vode računa o uravnoteženoj zastupljenosti muškog i ženskog spola, te da moraju poštivati zakonsku obvezu. Cilj cijele kampanje je da se znatno poveća udio žena u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne samouprave nakon izbora u svibnju 2009. godine.

Konzervativna sredina
Zadatak Povjerenstva je provoditi Nacionalnu strategiju o ravnopravnosti spolova i Zakon. No kako smo u predizbornom vremenu, dotakli su se zastupljenosti žena u politici kao i ostalih tema, kao što su zastupljenost žena na tržištu rada.

- Nažalost, u našoj Županiji 63,5 posto žena je evidentirano u Zavodu za zapošljavanje. Neophodno je da se radi na stalnom educiranju žena, učenju jezika, informatičkoj pismenosti pogotovo u turističkom gradu kao što je Trogir. Moram priznati da mi je izuzetno drago da su na sjednici Povjerenstva u Trogiru sudjelovala i tri muška člana i dvije žene, pa su i po tome specifični, sma-

tra predsjednica županijskog Povjerenstva Ivanka Luetić-Boban. Predstavili smo kampanju Vlade o većoj participaciji žena u političkim strankama, te pozvali članove Povjerenstva da se obrate čelnicima stranaka da uzmu u obzir novi Zakon i uključe žene u svoje liste, nastavila je Luetić-Boban, te dodala da je u Hrvatskoj prosjek bavljenja politikom na lokalnoj razini svega 14 posto, a u našoj Županiji svega 7,8 posto, što je izuzetno poražavajući podatak. Na taj način stvara se stereotip kako smo mi lijepe, kako smo samo za kuću i držimo tri kantuna u toj kući. Jesmo lijepe, no isto tako smo i pametne, te želimo mijenjati društvo, uzeti učešća u njemu i doći na pozicije u vlasti. Jedino tako možemo provesti neke promjene. Splitsko-dalmatinska županija je pri dnu po uključenosti žena u politiku, a kao razlog tome je tradicionalan i konzervativan odgoj.

-A i žene se drugačije percipiraju, npr. u našoj Županiji niti jedna žena poduzeće nije dovela u stečaj, prema po-

MEDIJI TREBAJU DJELOVATI INFORMATIVNO-EDUKATIVNO

Prvo bi trebali informirati o postojećoj zakonskoj odredbi, jer mnogi uopće ne znaju da Zakon o ravnopravnosti spolova postoji, a kamoli da su ga pročitali i vidjeli. Dakle, prvo informirati, drugo, educirati, i na kraju, tijekom izbora pratiti i komentirati liste na kojima nisu uvrštene žene. Važno nam je obrazovanje koje ne uključuje stereotipe o muško-ženskim ulogama. S takvim je obrazovanjem potrebno krenuti od najranije dobi, već od vrtića, kroz osnovno školstvo i tako dalje. Zakon također propisuje ovu obvezu obrazovnim ustanovama, da ne smije sadržajno, u nastavnim planovima i programima, producirati stereotipe o muško-ženskim ulogama. Dugoročno je potrebno djelovati na uspostavljanju stvarnih odnosa ravnopravnosti između muškaraca i žena, primjerice na tržištu rada. Žene čine, kao prvo, većinu nezaposlenih, oko 60%, drugo, uglavnom su sektorski segregirane – rade u društvenim djelatnostima gdje su prosječne plaće manje, ili najniže – tekstilna industrija, školstvo, zdravstvo, administracija.

čerenstva za ravnopravnost spolova

lo uključene u politiku!

dacima Gospodarske komore. Imamo među 10 najboljih gradonačelnica u svijetu i to iz Dubrovnika, koja je porijeklom iz naše Županije. Ženama je danas izuzetno teško, uz majčinstvo, sve kućanske poslove, žena je i školovana, te gradi svoju poslovnu karijeru. Ako se 20 godina školuje, popratna infrastruktura trebala bi joj olakšati život. Dječji vrtići bi trebali imati fleksibilno vrijeme, škole cjelodnevni boravak, te je ona prisiljena između karijere i majčinstva izabrati obitelj – poručila je Luetić-Boban.

Žena ne može napredovati

Vrgorac i Vrlika nemaju niti jednu ženu uključenu u politiku, što je apsolutno nedopustivo. Žena napreduje do jednog momenta, tzv. staklenog strova i bez obzira na uspjeh, žene ne mogu više napredovati. -Muškarci imaju lobij, žene baš i ne, oni rješavaju mnogo toga na sportskim događajima uz janjetinu, dok žena doma brine za kuću i djecu. Vrijeme je da se to promijeni. Imamo sve institucionalne instrumente, Ured pravobraniteljice, nacio-

nalnu strategiju, Povjerenstva na državnoj, županijskoj i gradskoj razini i na kraju zakon. Uključenjem žena u politiku i kvaliteta života će se promijeniti-zaključila je predsjednica Povjerenstva Splitsko-dalmatinske županije, Ivanka Luetić-Boban.

Neravnopravnost na tržištu rada

Prema najnovijem istraživanju Amerikanci su pokazali da kad bi žene bile na čelu vlasti ne bi bilo ovakve recesije ni toliko ratova. Najveća boljka našeg društva je neravnopravnost na tržištu rada. Mlade žene se prilikom zaposlenja susreću s apsolutnim kršenjem zakona. Pitanja kad mislite roditi, udati se, nedopustiva su! Ivanka Luetić-Boban apelira da se žene odvaže pa makar i anonimno, te prijave i jave se pravobraniteljici i Povjerenstvima. Ne treba ih biti strah! Porazan je podatak da se žene starije od 40 godina bez obzira na znanje i sposobnost ne mogu zaposliti. Nitko ih ne želi! Nadalje, u medijima se stalno vrti pitanje brodogradnje. Ona je prije svega velik problem, za- pošljava 20 tisuća radnika,

no isto tako preko 30 tisuća žena svakodnevno strepi jer ne znaju što će biti u tekstilnoj industriji. Stječe se dojam da to nije toliko bitan problem, a isto su u pitanju radna mjesta. Dodajući tom broju i podatak od 64 posto nezaposlenih žena u Županiji, pitanje je kamo to sve vodi. -Trebale bi se više upoznati s raznim kreditnim linijama koje postoje i na razini Županije i na razini Države. Povjerenstvo ima i taj zadatak, upoznati i educirati žene s potporama koje im mogu pomoći. Vrlo važnu ulogu imaju i mediji, recimo u tiskanim medijima žene su često predstavljene na zadnjim stranicama, u knjigama su bake s maramama na glavi kako pletu. Bake više nisu takve, one polaze aerobik, aktivne su, sudjeluju u društvu. Inače tretiranje žena nije dobro, to je problem društva, ne samo žena. Ravnopravnost spolova znači da imamo iste mogućnosti kao i muškarci! Ne smije se dogoditi da muškarac ima 15 posto veću plaću od žene za isti posao. Željela bih potaknuti i osnažiti žene da se uključe u lokalnu politiku, brojnije smo i duže živimo, a što nas je više bit

će nam bolje – jasno je poručila Ivanka Luetić-Boban.

Aktivni članovi

U radu sjednice aktivno su sudjelovali i članovi koji su iznijeli i svoja razmišljanja o ravnopravnosti njezinog spola. Naime, Joško Bilić je zapazio da su žene u našoj sredini odgojene na tradicionalan način te da kao svoj glavni cilj imaju udati se i biti majke, što on niti malo ne podcjenjuje. No, isto tako smatra da su žene te koje same sebi trebaju otvoriti put kojim žele krenuti u životu, mnogo raditi na sebi i svojoj svijesti. Vani je recimo, cilj svake mlade žene da se što prije osamostali, otide od kuće i počne svoj vlastiti život. Kod nas to nije slučaj, trebale bi biti hrabrije jer se nemaju čega bojati! 7,8 posto uključenost žena u politiku u našoj Županiji sigurno je poražavajući podatak, no s obzirom na konzervativnu sredinu smatram da bi žena ipak trebala biti stup obitelji, a društvo bi joj trebalo osigurati porodični, i ostale potpore kakao bi joj olakšali taj nadasve težak posao - kazao je Božo Jerković. Svi prisutni složili su se da je ženama potrebno osigurati uvjete kako bi uspješno mogla obavljati obje funkcije. ■

U TROGIRU SAMO DVIJE VIJEĆNICE

Marica Brkić, predsjednica Povjerenstva za ravnopravnost spolova pri Gradu Trogiru, smatra da je zastupljenost žena u Trogiru nedovoljna. Od 19 vijećnika imamo samo dvije žene, jedna vijećnica je iz HDZ-a jedna iz SDP-a. Pozivam žene da se više aktiviraju, iako imaju mnogo posla, neka naprave i taj jedan napor jer to doprinosi razvoju grada Trogira. Žene najbolje znaju što u gradu nedostaje za dobrobit obitelji, djece. I u obitelji drže sve pod kontrolom, pa će tako i najbolje doprinijeti razvoju grada. Trebaju biti uporne, i ako im se prijedlog ne prihvati ne trebaju odustati, trebaju inzistirati da ih se uvaži. Nekako nastojim izvuci najbolje iz sebe, da se uključimo aktivno u rad Povjerenstva i apeliramo na žene da se uključe u lokalnu politiku, jer ako majka nije sretna nije sretna niti obitelj. Cilj je edukacija žena i u školi i u crkvi. Onim najmlađim žiteljima Trogira treba usaditi u svijest da je žena najvažniji čimbenik obitelji te da je, danas, sutra kada zasnuju obitelj, znaju cijeniti.